

Motion till riksdagen 2025/26:1590

av **Lina Nordquist och Mauricio Rojas (båda L)**

Utökad sorgpeng för bättre stöd i sorg

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt socialförsäkring vid sorg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi sörjer olika, men sorg tar tid. Livet blir inte detsamma igen. Socialförsäkringen behöver bättre stötta människor i sorg; den behöver ta hänsyn till att sorg är friskt, men mycket tungt, och den behöver utformas efter att sorg är randig och ofta kommer i vågor.

Varje år dör nästan 500 barn i Sverige. Deras föräldrar vittnar om att det som hänt är så svårt att ta in att de inte klarar att sörja den första tiden, eftersom verkligheten är så svår att ta in. Varje liten rutin eller vardagsåtagande kan bli omöjligt. Ändå har de inte rätt till mer än tio dagars ledighet från jobbet – två arbetsveckor för att hantera att deras barn inte längre lever. Före begravningen måste de börja jobba igen.

Om ett vuxet barn eller en annan vuxen vi älskar dör finns en rätt till ledighet av trängande familjeskäl, men ingen rätt till betald ledighet. Detta gäller oavsett om den nära dör av svår sjukdom, i en olycka, genom suicid eller efter våldsbrott.

Många sörjande sjukskrivs när de inte klarar av att gå till jobbet. De vittnar om vårdcentralsbesök och bedömning av arbetsförmågan hos Försäkringskassan. De sjukskrivs, eftersom det är det enda sättet att få sörja. ”Anpassningsstörning” kan diagnosen heta.

Vi måste som samhälle sluta antyda att sorgearbete är någon sorts sjukdomstillstånd. Människor som förlorar en älskad är inte sjuka utan agerar fullt normalt. De är omtumlade och sörjer. Sorgen kan dessutom kasta dem mellan hyperaktivt chocktillstånd, en känsla av förlamning och dagar då de inte vill annat än jobba – sjukskrivning hindrar sörjande människor från att ta vara på de mindre tunga dagarna.

Regelverket behöver bli mer omtänksamt. Sorgepengen som infördes under allians-åren behöver utökas. Därtill behövs en sorgpeng även för den som förlorat en vuxen de

älskar. Regelverket efter ett barns eller en nära vuxens död behöver tillåta uttag av ett tillräckligt antal sorgedagar och flexibelt, under en längre tidsperiod efter dödsfallet. Eftersom alternativet är dagens sjukskrivning lär kostnaden bli försumbar.

Lina Nordquist (L)

Mauricio Rojas (L)